

رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت استقرار الگوی حکمرانی مشارکتی و دانش‌بنیان در مدیریت منابع آبی خواستار تسریع عملیاتی‌سازی راهبردهای مشترک شد.

شورای همکاری دولت و دانشگاه در حوزه مدیریت بحران آب؛

مسعود پزشکیان در نشست تخصصی شورای همکاری دولت و دانشگاه در حوزه مدیریت بحران آب که با حضور وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و جهاد کشاورزی، معاونان وزارت نیرو و رئیس دانشگاه تهران برگزار شد، آخرین اقدامات و دستاوردهای این شورا را مورد بررسی و ارزیابی دقیق قرار داد.

به گزارش اسپادانا خبر، در این نشست، رئیس دانشگاه تهران گزارشی از روند فعالیت‌های مشترک میان دانشگاه و دستگاه‌های اجرایی ارائه کرد و اعلام داشت که تاکنون ۳۲ راهبرد عملیاتی و سیاستی با مشارکت نخبگان دانشگاهی و هماهنگی وزارتخانه‌های ذی‌ربط تدوین، جمع‌بندی و به اجماع رسیده است و در گام نخست، سه محور کلیدی شامل «تحويل حجمی آب»، «اصلاح و بهینه‌سازی الگوی کشت» و «مدیریت سطح زیر کشت» با همکاری وزارت جهاد کشاورزی در دستور کار اجرایی قرار گرفته و برنامه‌ریزی‌های لازم برای عملیاتی‌سازی آن‌ها در حال انجام است.

پزشکیان در این جلسه با تشریح چارچوب اجرایی و عملیاتی برنامه‌های پیشنهادی، بر ضرورت حرکت مرحله‌ای و مبتنی بر اجماع در اجرای سیاست‌های مدیریت منابع آب تأکید کرد و گفت: اجرای موفق این برنامه‌ها مستلزم طی سه مرحله اساسی شامل هماهنگی و هم‌افزایی میان وزارتخانه‌های مسئول و دانشگاه‌ها، برگزاری جلسات تخصصی با صاحبان فرآیند و ذی‌نفعان، تدوین دستورالعمل‌ها و تفاهم‌نامه‌های اجرایی میان دستگاه‌های مرتبط و در نهایت اجرای برنامه‌ها بر اساس زمان‌بندی مشخص و با مشارکت استانداران در سطح استان‌ها است.

وی با تأکید بر اینکه مسائل پیچیده کشور با صدور بخشنامه و دستور اداری حل نخواهد شد، تصریح کرد:

اصلاح الگوهای حکمرانی نیازمند تغییر نگرش‌ها و بازنگری در رویکردهای مدیریتی است. بخشی از بدنه کارشناسی و اداری کشور همچنان با الگوهای سنتی مدیریت منابع فعالیت می‌کند و ضروری است این نگاه‌ها متناسب با اقتضائات جدید و شرایط بحرانی کشور مورد بازنگری قرار گیرد.

رئیس‌جمهور همچنین بر ضرورت اصلاح ساختارهای اداری، ارتقای هماهنگی بین‌بخشی و هم‌راستاسازی مأموریت‌های دستگاه‌های اجرایی با اهداف علمی و پژوهشی دانشگاه‌ها تأکید کرد و گفت: کارگروه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی باید آثار و پیامدهای اجتماعی تصمیمات و مداخلات را به‌صورت دقیق مورد مطالعه قرار دهند؛ چرا که هرگونه اقدام صرفاً دستوری و فاقد پشتوانه اقناعی می‌تواند به شکل‌گیری نارضایتی‌های اجتماعی منجر شود. از این‌رو، بررسی تبعات سیاست‌ها و طراحی برنامه‌های جبرانی و حمایتی باید جزئی جدایی‌ناپذیر از فرآیند تصمیم‌گیری باشد.

پزشکیان با اشاره به ضرورت ارتقای آگاهی عمومی در حوزه مدیریت منابع آب، اظهار کرد: لازم است برای کشاورزان و بهره‌برداران بخش آب، پیامدهای جبران‌ناپذیر حفر چاه‌های غیرمجاز و برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی به‌صورت علمی و مستند تبیین شود. این اقدامات نه تنها امنیت آبی کشور را تهدید می‌کند، بلکه در بلندمدت بیشترین خسارت را متوجه خود کشاورزان و جوامع محلی خواهد کرد.

وی با اشاره به برخی تجارب موفق تاریخی در مدیریت منابع آب کشور، خاطرنشان کرد:

متأسفانه در سال‌های گذشته برخی سازوکارهای بومی و کارآمد نظیر نظام «میرابی» را تضعیف کرده‌ایم، بدون آنکه بتوانیم جایگزین‌های مدرن و مؤثر برای آن ایجاد کنیم. امروز نیازمند تلفیق دانش بومی، مشارکت مردمی و فناوری‌های نوین در مدیریت منابع آب هستیم.

رئیس‌جمهور همچنین بر نقش‌آفرینی تشکل‌ها، اتحادیه‌ها و صنوف تخصصی در اجرای سیاست‌های مدیریت مصرف آب تأکید کرد و گفت:

برای هر بخش و هر گروه ذی‌نفع باید نسخه‌ای متناسب با شرایط و ویژگی‌های همان بخش طراحی شود و نمی‌توان یک راه‌حل واحد را برای تمامی حوزه‌ها تجویز کرد.

پزشکیان با تأکید بر ضرورت توسعه کشاورزی دانش‌بنیان و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، افزود:

مطالعات و برنامه‌ریزی برای توسعه کشت‌های گلخانه‌ای پیشرفته، کشت هیدروپونیک، ایروپونیک و سایر روش‌های نوین تولید باید با جدیت دنبال شود. استفاده از تجربیات کشورهای پیشرو در این حوزه می‌تواند زمینه افزایش حداکثری بهره‌وری محصولات کشاورزی با حداقل مصرف آب را فراهم کند.

وی دانشگاه‌ها را یکی از ارکان اصلی تحقق این تحول دانست و تصریح کرد:

دانشگاه‌ها باید فراتر از نقش نظری و پژوهشی، به عرصه اجرا و حل مسائل کشور وارد شوند. دانشگاه‌ها از ظرفیت‌های علمی، نیروی انسانی متخصص و زیرساخت‌های لازم برخوردارند و دولت نیز آماده است از طریق ارائه تسهیلات و حمایت‌های لازم، زمینه آموزش، توسعه فناوری، تجاری‌سازی دانش و درآمدزایی در این بخش را فراهم کند. بسیاری از موضوعاتی که امروز در سطح نظری مورد بحث قرار می‌گیرند، در دانشگاه‌ها قابلیت تبدیل به پروژه‌های اجرایی و الگوهای عملیاتی موفق را دارند و باید از این ظرفیت ارزشمند به‌صورت مؤثر استفاده شود.

پزشکیان همچنین بر ضرورت توجه به جانمایی صحیح گلخانه‌ها، تأمین پایدار آب، بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر به‌ویژه پنل‌های خورشیدی و توسعه همکاری‌های علمی با دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی معتبر جهان در کشورهایی نظیر اسپانیا، چین و ترکیه تأکید کرد و این اقدامات را از الزامات شکل‌گیری نظام کشاورزی مدرن، پایدار و کم‌مصرف دانست. وی مشارکت مردم را مهم‌ترین رکن موفقیت برنامه‌های مدیریت مصرف آب و انرژی عنوان کرد و گفت:

شکل‌گیری یک گفتمان ملی در زمینه صرفه‌جویی و مصرف مسئولانه می‌تواند سالانه میلیون‌ها مترمکعب صرفه‌جویی در منابع کشور به همراه داشته باشد. در حوزه‌های مختلف، هر میزان که مردم در مدیریت مصرف و پرهیز از اسراف مشارکت کنند، امکان جبران خسارت‌های وارد شده به منابع و زیرساخت‌های کشور در جنگ اخیر و تضمین پایداری توسعه برای نسل‌های آینده افزایش خواهد یافت.

برچسب‌ها: [مسعود پزشکیان](#) [1]

[بحران آب](#) [2]

[دانشگاه](#) [3]

[دولت](#) [4]